

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:323

av Sara Karlsson (S)

Stärkt konsumentmakt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att stärka konsumenternas ställning i de rådgivningsbyråer som finns inom nu avreglerade marknader liksom av att stärka konsumentorganisationernas finansiella kraft så att de kan bli en likvärdig part gentemot producentorganisationerna.

Motivering

Den avreglering av ett flertal marknader som genomförts under de senaste omkring 20 åren har, utan att det varit en bärande tanke, medfört att konsumenternas ställning försvagats betydligt. Avsikten med avregleringarna har ofta sagts vara att konsumenternas möjligheter att välja ska öka, men däremot har ingen framfört att avregleringarna också medfört att konsumentskyddet försvagats betydligt i samband med dessa. Vi ser dessvärre idag alltför ofta hur konsumenterna kommer i kläm på grund av att någon resursstark funktion att skydda konsumenternas intressen inte finns. Konsumentverket fyller inte längre någon avgörande funktion i detta avseende, och Allmänna reklamationsnämnden gör uttalanden i princip utan rättsverkan. Tvärtom visar de erfarenheter som finns från senare år att kundernas perspektiv på de avreglerade marknaderna inte tillmätts någon avgörande betydelse. Konsumentorganisationerna har varken finansiella resurser att beställa oberoende utredningar eller att delta i de diskussioner som förs i de rådgivningsbyråer som skapats av branscherna inom de större avreglerade marknaderna.

Det finns enligt Konsumentverket idag fyra rådgivningsbyråer där man som konsument sägs få "opartisk vägledning före och efter köp":

Konsumenternas Bank- och finansbyrå
Konsumenternas Försäkringsbyrå
Konsumenternas energimarknadsbyrå
Telekområdgivarna.

Samtliga rådgivningsbyråer har det gemensamt att det i styrelserna inte finns några representanter för konsumentorganisationer liksom att de i huvudsak finansieras av branscherna. Vidare är en betydande del av styrelseledamöterna, vid sidan av ordföranden, utsedda av producenternas branschorganisationer. Sveriges Konsumenter, Vi Konsumenter, Villaägarnas Riksförbund, Hyresgästföreningen m.m. är alla helt ställda utanför dessa styrelser.

Det konsumentpolitiska arbetet måste förstärkas, och till det krävs resurser. Idag finansierar producenterna via sina branschorganisationer i stor utsträckning de rådgivningsbyråer som finns, och det är rimligt. Men det är inte rimligt att producentorganisationerna har ett avgörande inflytande över de beslut som tas i dessa organ utan att konsumentorganisationerna överhuvudtaget finns representerade. Det bör därför ställas som krav från de myndigheter som delfinansierar rådgivningsbyråerna att konsumentorganisationerna ska ges lika stor styrelserepresentation som producentorganisationerna har idag. Styrelseledamöterna bör fördelas lika mellan myndigheterna, konsumentorganisationerna och producentorganisationerna.

Vidare bör en del av de medel som idag lämnas av producentorganisationerna och myndigheterna till rådgivningsbyråerna föras vidare till konsumentorganisationerna, så att de får större möjligheter att driva ett oberoende och kraftfullt konsumentpolitiskt arbete.

Detta bör ges regeringen tillkänna.

Sara Karlsson (S)